Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed

COM(2014) 167 final — 2014/0091 (COD)

(2014/C 451/18)

Ordfører: **Krzysztof PATER**

Medordfører **Petru Sorin DANDEA**

Europa-Parlamentet og Rådet besluttede henholdsvis den 14. april 2014 og den 12. juni 2014 under henvisning til artikel 304, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»*Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed (omarbejdning)*«

COM(2014) 167 final — 2014/0091 (COD).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab, der vedtog sin udtalelse den 20. juni 2014.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 500. plenarforsamling den 9.—10. juli 2014, mødet den 10. juli, enstemmigt følgende udtalelse:

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1 Udvalget noterer sig behovet for en yderligere og hurtigere udvikling af arbejdsmarkedspensioner inden for rammerne af EU-medlemsstaternes pensionssystemer og støtter derfor de fleste af de forslag, der er indeholdt i Kommissionens forslag til direktiv om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (IORP) II.

1.2 Udvalget bemærker med tilfredshed, at Kommissionens forslag tager højde for de fleste af EØSU's anbefalinger i udtalelsen om hvidbogen »En dagsorden for tilstrækkelige, sikre og bæredygtige pensioner« ([1]), COM(2012) 55 final ([2]).

1.3 EØSU mener, der er behov for at udvikle andre former for pensionsopsparinger, både kollektivt og individuelt, især i lyset af det forventede fald i offentlige pensionsydelser, og understreger, at de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, der er oprettet som følge af beslutninger truffet af arbejdsmarkedets parter, kan spille en meget vigtig rolle ved at sikre arbejdstagerne ekstra pensionsydelser.

1.4 Udvalget er dog betænkelig ved nogle af bestemmelserne i direktivforslaget.

1.4.1 Udvalget er ikke enig i at behandle arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser udelukkende som finansielle markedsinstitutioner, uden faktisk anerkendelse af og respekt for deres særlige forhold. De arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser er institutioner, der udfører en vigtig samfundsmæssig funktion. De er i høj grad ansvarlige for arbejdsmarkedsrelaterede pensioner og er blevet et uundværligt supplement til de offentlige pensionsordninger. Direktivforslaget skal tage hensyn til den centrale rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller i udarbejdelsen og forvaltningen af programmer samt den vigtige rolle, som den nationale lovgivning om social sikring og arbejdsret spiller i forbindelse med fastsættelsen af reglerne for deres aktiviteter.

1.4.2 De mål, Kommissionen har opstillet, kan ikke nås ved hjælp af en universalløsning på grund af de mange grundlæggende forskelle mellem såvel pensionssystemerne i de enkelte medlemsstater som de forskellige arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, hvilket i høj grad påvirker medlemmernes og pensionsmodtagernes forskellige status, rettigheder og forventninger. EØSU er f.eks. kritisk over for idéen om at indføre en ensartet standard for oplysninger, der sendes ud til alle medlemmer af arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger i hele EU. I betragtning af den store forskellighed mener udvalget ikke, at det er muligt at udarbejde en enkelt formular, der kan sikre, at hvert enkelt medlem og hver enkelt modtager får de oplysninger, der er mest nødvendige og passende for dem.

([1]) COM(2012) 55 final.

([2]) I udtalelsen (se EUT C 299/21 af 4.10.2012, s. 115-122) påpegede EØSU bl.a., at »der bør tages hensyn til både aspekter vedrørende pensionskassernes grænseoverskridende virksomhed og arbejdstagernes mobilitet og til problemstillinger i forbindelse med tilsyn med og overvågning af pensionsinstitutter, administrative omkostninger og forbrugeroplysning og beskyttelse«.

1.4.2.1 Udvalget understreger, at den vidtgående harmonisering af de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger kan blive dyr og i den sidste ende ikke føre til den videreudvikling, som EØSU havde forventet, men snarere til deres gradvise forsvinden.

1.4.3 Udvalget understreger, at det primære formål med pensionssystemerne, herunder de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, er at sikre et tilstrækkeligt og stabilt ydelsesniveau til modtagerne i disse systemer. Støtte til kapitalmarkederne, herunder langsigtede investeringer, kan kun betragtes som et sekundært mål, der er betinget af, at det ikke går imod medlemmerne af pensionsordningerne og pensionsmodtagernes interesser. EØSU støtter, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser får mulighed for at øge investeringerne i instrumenter med en langsigtet investeringsprofil, men er på samme tid stærkt imod Kommissionens forslag om, at *»medlemsstaterne (…) ikke [må] forhindre pensionskasserne i (…) at investere i instrumenter, der (…) ikke handles på regulerede markeder, multilaterale handelsfaciliteter eller organiserede handelsfaciliteter«*. Adgang til en løbende, objektiv værdiansættelse af ordningernes aktiver og til pålidelige og aktuelle oplysninger om den finansielle situation for udstederen af værdipapirer, som en pensionsordnings aktiver er investeret i, er en grundlæggende forudsætning for medlemmernes og pensionsmodtagernes finansielle sikkerhed. Medlemsstaterne bør imidlertid have frie hænder til at indføre eller undlade at indføre begrænsninger på dette område efter at have hørt arbejdsmarkedets partnere.

1.4.4 De efterfølgende punkter i udtalelsen indeholder en detaljeret diskussion af ovenstående forbehold og EØSU's øvrige bemærkninger til direktivforslaget.

2. **Kommissionens forslag**

2.1 Kommissionens forslag er en omarbejdning af direktiv 2003/41/EF om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter og tilsynet hermed ([3]), der har været gældende siden 2005. I forslaget kodificeres samtidig uændrede bestemmelser om det nuværende direktiv, og der foretages ændringer i det.

2.2 Som påpeget af Kommissionen er det overordnede formål med forslaget at fremme udviklingen af de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsopsparinger. Kommissionen opstiller ligeledes fire specifikke mål:

— at fjerne de resterende tilsynsmæssige barrierer for grænseoverskridende arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser

— sikre god governance og risikostyring

— at give klare og relevante oplysninger til medlemmer og pensionsmodtagere

— at sikre, at tilsynsmyndighederne har de nødvendige redskaber til at kunne føre effektivt tilsyn med arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser.

2.3 Kommissionens forslag blev offentliggjort den 27. marts 2014 som en del af en pakke af foranstaltninger, der skal sikre en langsigtet finansiering af den europæiske økonomi. Behovet for at styrke de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers kapacitet til at investere i aktiver med en langsigtet økonomisk profil understreges ligeledes flere gange i forslagets begrundelse.

2.4 I begrundelsen for forslaget understreger Kommissionen bl.a., at man risikerer, at løsningerne i medlemsstaterne bliver mere og mere divergerende, hvis EU ikke indfører moderne lovgivningsmæssige rammer nu, og at det vil skabe hindringer for de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter på tværs af grænserne. Det vil endvidere ikke sikre et højere niveau af forbrugerbeskyttelse i hele EU eller resultere i besparelser som følge af stordriftsfordele. Kommissionen mener også, at forsvarlige retlige rammer for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser kan fremme deres udvikling i de medlemsstater, hvor de i dag dårligt nok findes.

2.5 Kommissionen skønner, at gennemførelsen af direktivet i gennemsnit vil medføre ekstraomkostninger på ca. 22 EUR pr. medlem af en pensionsordning samt årlige omkostninger på 0,27 - 0,80 EUR pr. medlem.

([3]) EUT L 235 af 23.9.2003

3. **Generelle bemærkninger**

3.1 Mange medlemsstater indfører lavere ydelser i de offentlige pensionssystemer, og det medfører, at yderligere løsninger, der ofte støttes af medlemsstaterne ved hjælp af skattelettelser, vil spille en stadig vigtigere rolle i at sikre anstændige pensioner. Arbejdsmarkedsrelaterede ordninger er særligt vigtige, fordi de har egenskaber, som de individuelle pensionsopsparinger ikke har. De finansieres fuldstændigt eller i vidt omfang af arbejdsgiverne og er kendetegnet ved at være let tilgængelige for arbejdstagerne, herunder dem med lave indkomster, og stordriftsfordele resulterer i lavere enhedsomkostninger. Nogle gange sikres den yderligere pensionsydelse endog for perioder, hvor arbejdstageren ikke har kunnet arbejde (f.eks. sygdom, barsel), som følge af interne regler for ordningerne fastsat af arbejdsmarkedets parter. I nogle ordninger anvender arbejdsmarkedets parter ikke alene økonomiske kriterier, når de fastsætter investeringspolitikken. De kan f.eks. også anvende etiske kriterier og derved fremme værdier, som de bakker op om, i erhvervslivet. Udvalget er klar over, at de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger kun sikrer yderligere pensionsydelser til en begrænset del af EU-borgerne (i øjeblikket spiller de kun en væsentlig rolle i enkelte medlemsstater, men er ukendte i mange andre), og støtter derfor initiativer, der har til formål at udvikle de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser.

3.2 Arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger er til gavn for både arbejdstagerne og sponsorerne af disse ordninger, dvs. arbejdsgiverne. De pensionsrettigheder, som arbejdstageren opnår, udgør i virkeligheden yderligere løn for arbejdet. For arbejdsgiveren er disse ordninger et redskab til at opbygge langsigtede bånd med arbejdstageren. Dette fører som regel til større arbejdstagerengagement i virksomhedens drift og reducerer personaleudskiftningen. Udvalget understreger derfor, at man i forbindelse med indførelsen af ny lovgivning skal være meget opmærksom på ikke at forringe de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers tiltrækningskraft ved at pålægge yderligere økonomiske eller administrative byrder.

3.3 EØSU er klar over, at Kommissionen i øjeblikket ikke har værktøjer til at indhente fuldstændige og objektive oplysninger om omkostningerne forbundet med de planlagte løsninger, og at den må stole på oplysningerne fra de berørte arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser. EØSU beklager desuden, at der er udregnet et gennemsnit for omkostningerne af de foreslåede regler, og at der desuden ikke findes nogen oplysninger om de enkelte bestanddele af de samlede omkostninger. Som et resultat heraf er der ikke kendskab til, hvilke omkostninger de enkelte forslag kan forårsage for arbejdsgiverne eller arbejdstagerne, og det samme gælder for de forskelle, der kan opstå mellem landene.

3.4 Eftersom forslaget til direktiv pålægger arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser nye forpligtelser, der medfører yderligere omkostninger, foreslår udvalget at give dispensation fra bestemmelserne i direktivet i arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers opstartsperiode (op til 12 måneder). Herved vil sponsorer få mulighed for at etablere arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser uden at pådrage sig de relativt høje administrative omkostninger fra den første driftsdag, hvorefter de kan beslutte, om de ønsker at fortsætte med at finansiere aktiviteterne i deres »egen« arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasse, eller om de foretrækker at tilslutte sig en eksisterende arbejdsmarkedsrelateret pensionskasse. EØSU mener, at dette vil være en positiv faktor i en arbejdsgivers beslutning om at etablere arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser.

3.5 EØSU ønsker at understrege den vigtige rolle, som arbejdsmarkedets parter spiller i forbindelse med både etableringen og forvaltningen af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser. Udvalget mener, at arbejdsmarkedets parter skal forblive uafhængige i forbindelse med udarbejdelse af løsninger for pensionsordninger. De lovgivningsmæssige rammer bør kun definere minimumsstandarder, som de parter, der er ansvarlige for ordningerne, skal overholde. EØSU understreger også, at de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger i mange medlemsstater er tæt knyttet til arbejdsret, socialret og bestemmelser, der fastlægger arbejdsmarkedets parters rolle. EØSU opfatter forslaget som et forsøg på at marginalisere arbejdsmarkedsparterne, der ofte har mange års erfaring med at udarbejde arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger. Udvalget mener dette til trods for erklæringen i forslagets artikel 21, stk. 2: »Dette direktiv berører ikke arbejdsmarkedsparternes rolle i pensionskassernes ledelse«. De arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser må ikke alene betragtes som finansielle institutioner, hvilket forslaget rent faktisk gør, men også som institutioner, der er en del af det sociale sikringssystem, som arbejdsmarkedets parter aktivt har oprettet og forvalter. Udvalget fastholder dermed den holdning, som det tidligere har givet udtryk for i udtalelsen om hvidbogen ([4]).

([4]) Udvalget konstaterede i udtalelsen om hvidbogen, at den »går ind for arbejdsmarkedsrelaterede fondsbaserede pensionsordninger, der etableres og forvaltes af repræsentanter for arbejdsgivere og arbejdstagere, og opfordrer Kommissionen til at yde støtte til arbejdsmarkedets parter til at øge deres administrative kapacitet inden for dette område«.

3.6 EØSU understreger, at forholdet mellem de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser og medlemmerne og pensionsmodtagerne ikke kan betragtes på samme måde som forholdet mellem en finansiel institution og dens kunder (forbrugere).

3.7 Udvalget bifalder Kommissionens beslutning om ikke at indføre løsninger for arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, der har til formål »at opretholde ens spilleregler på basis af Solvens II« ([5]). Dette er i overensstemmelse med EØSU's anbefalinger i udtalelsen om hvidbogen ([6]). EØSU understreger, at harmonisering, for så vidt angår kvantitative krav, af bestemmelserne i direktivforslaget med bestemmelserne i Solvens II-direktivet (metoden for værdiansættelse af aktiver og kravet om større afhængighed mellem kapitalstørrelse og risikostørrelse) ville få negative konsekvenser for de arbejdsmarkedsrelaterede pensionssystemer som følge af øgede kapitalkrav og driftsomkostninger samt eventuelt medføre skævheder i fordelingen af kapital.

4. **Særlige bemærkninger**

4.1 *Grænseoverskridende aktiviteter*

4.1.1 EØSU understreger, at alle aspekter af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter på tværs af grænserne, som er fastsat i artikel 12 og 13 i direktivforslaget, skal være baseret på behovet hos de arbejdsgivere, der indgår i ordningen, og deres arbejdstagere, og at de skal tjene deres interesser. Afgørelser om sådanne aktiviteter skal derfor træffes af de arbejdsmarkedsparter, der er med i ordningen.

4.1.2 Udvalget ser positivt på muligheden for at overføre pensionsordninger til andre pensionskasser i andre medlemsstater — med forudgående tilladelse fra den kompetente tilsynsmyndighed for pensionskassen, der modtager pensionsordningen, samt med samtykke fra de berørte medlemmer og pensionsmodtagere.

4.1.3 Udvalget støtter en styrkelse af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter på tværs af grænserne og understreger, at det er meget vigtigt at fremme og udbrede arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser i stater, hvor denne form for pensionsopsparing er fraværende eller kun begyndt at udvikle sig. Det er vigtigt for en dynamisk udvikling af sektoren for arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger.

4.1.4 EØSU mener, at det er en positiv ændring, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser får mulighed for at investere i andre EU-medlemsstater, såfremt de blot opfylder kravene i det land, hvor de er etableret. Dette fremmer arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter på det fælles europæiske marked.

4.2 *Governance og risikostyring*

4.2.1 EØSU støtter forslaget om at indføre større gennemsigtighed i aflønningen af personer i nøglepositioner i arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, så længe der tages hensyn til de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers forskellige styreformer.

4.2.2 Udvalget mener i tilfælde af outsourcet forvaltning af aktiver, at der skal oplyses om aflønningsprincipperne og det beløb, som forvaltningsenheden modtager, frem for den løn, som udvalgte medarbejdere i denne enhed modtager. Udvalget er kritisk over for den bebudede anvendelse af åbenhedsprincippet inden for lønpolitik, for så vidt angår arbejdstagere i enheder, der forvalter ordningerne, på baggrund af outsourcing. Det kan udgøre en væsentlig hindring for at finde en enhed, der vil påtage sig forvaltningen, især af aktiver i små pensionsordninger.

4.2.3 Udvalget ser positivt på de andre forslag, der har til formål yderligere at regulere outsourcing af forvaltning af pensionsordninger og overvågning af denne outsourcing, men anbefaler at udvise forsigtighed i forbindelse med fastsættelsen af de krav, som disse forvaltningsenheder skal efterleve.

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009).

([6]) Udvalget fastslog ligeledes i udtalelsen om hvidbogen, at det er »alvorligt bekymret over nogle af forslagene til arbejdsmarkedsrelaterede pensioner. Da pensionsordninger er meget forskellige fra livsforsikringer, bakker udvalget ikke op om det erklærede mål for revisionen af direktivet om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser om at »opretholde ens spilleregler på basis af Solvens II«, men anbefaler derimod, at der indføres skræddersyede foranstaltninger for at sikre pensionsfondenes midler efter forudgående høring af arbejdsmarkedets parter og andre interesserede parter«.

4.2.4 EØSU mener med hensyn til forslaget om at fastsætte egnetheds- og hæderlighedskrav til personer, der reelt leder pensionskasser eller varetager andre nøglefunktioner, at disse regler skal tage hensyn til de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers særlige forhold og den rolle, som arbejdsmarkedets parter gennem mange år har spillet i forvaltningen af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser (bl.a. gennem retten til at udpege deres repræsentanter som medlemmer af ledelses- eller tilsynsorganerne i de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser). Arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser er nemlig ikke typiske finansielle institutioner, der er skabt for at skabe fortjeneste, men enheder, som arbejdsgiverne og arbejdstagerne fører kontrol med. Af indlysende årsager er de interesseret i at holde de organisatoriske omkostninger på et minimum. Disse kendsgerninger bør tages i betragtning i forbindelse med fastsættelsen af egnethedskrav til personer, der har til ansvar at lede arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, eftersom bestemmelserne ikke må begrænse arbejdsmarkedsparternes rolle i ledelsen af ordningerne i forhold til den nuværende situation.

4.2.5 Udvalget foreslår, at vurderingen af ledernes egnethed foretages i forhold til hele ledelses- eller tilsynsorganet frem for på individuelt plan. Dette forslag kan gennemføres ved at fastsætte særskilte krav til personer, der leder pensionskasser, samt personer, der varetager nøglefunktioner, i artikel 23. En sådan løsning vil give mulighed for yderligere repræsentation af arbejdsmarkedsparterne i de styrende organer i arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser og vil samtidig øge kravene til personer, der er direkte involveret i pensionskassernes vedtægtsmæssige aktiviteter.

4.2.6 Udvalget understreger, at der i kravene til ledelse af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser skal tages hensyn til den særlige struktur af arbejdsmarkedsrelaterede pensioner. Vi har at gøre med tre indbyrdes forbundne enheder: arbejdsgivere/sponsorer, arbejdstagere/medlemmer af pensionsordninger samt arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser. Dette forhold øger på den ene side systemets sikkerhed takket være de enkelte enheders gensidige kontrol, men på den anden side komplicerer det tingene, da det betyder, at lovgivning om finansielle institutioner skal kombineres med arbejdsret og socialret samt regler om samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter i de enkelte medlemsstater.

4.2.7 EØSU bemærker med tilfredshed, at Kommissionen er klar over de potentielle problemer, som indførelsen af strengere krav til ledelse af arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser kan medføre, og støtter bestemmelserne om, at kontrolsystemerne bør være tilpasset til karakteren, omfanget og kompleksiteten af de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter (artikel: 22, 24, 25, 26, 29).

4.2.8 EØSU mener, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser fortsat skal prioritere at garantere sikkerheden af de finansielle midler, der er akkumuleret i pensionsordningerne, og at pensionsydelserne skal være tilstrækkelige, hvilket fremmes af en afbalanceret investeringspolitik. Støtten til langsigtede investeringer må ikke overskygge de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers vigtigste formål, nemlig at sikre finansielle midler til medlemmerne, når de bliver gamle. Hyppig og objektiv værdiansættelse af ordningernes aktiver er en betingelse for, at de kan investeres sikkert, og der skal være adgang til aktuelle, pålidelige oplysninger om den finansielle situation for udstederen af værdipapirer, som en arbejdsmarkedsrelateret pensionskasse har investeret i.

4.2.8.1 EØSU ser positivt på forslaget om, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordningers aktiver kan investeres i instrumenter, der har en langsigtet økonomisk profil, uden indblanding fra medlemsstaterne.

4.2.8.2 Udvalget afviser imidlertid klart Kommissionens forslag om, at *»medlemsstaterne (…) ikke [må] forhindre pensionskasserne i (…) at investere i instrumenter, der (…) ikke handles på regulerede markeder, multilaterale handelsfaciliteter eller organiserede handelsfaciliteter«*. EØSU bemærker, at sådanne investeringer i forbindelse med bidragsdefinerede ordninger ville udgøre en meget risikabel løsning for medlemmerne af pensionsordningerne, når aktivernes værdi ikke kan måles løbende. Aktiviteter baseret på denne form for investeringspolitik ville være uigennemsigtige på grund af den manglende mulighed for at give pålidelige oplysninger til medlemmerne af pensionsordningerne om værdien af de akkumulerede midler og de forventede fordele ved pensionsalderen, hvilket navnlig er vigtigt for de medlemmer, som bærer den fulde investeringsrisiko. EØSU mener imidlertid, at medlemsstaterne bør have frie hænder til at indføre eller undlade at indføre begrænsninger på dette område efter at have hørt arbejdsmarkedets partnere.

4.2.8.3 EØSU støtter muligheden for, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser kan investere i langsigtede infrastrukturprojekter, men mener, at investering i sådanne projekter uden kvantitative restriktioner alene bør tillades, når der anvendes finansielle instrumenter, der handles på et offentligt marked (f.eks. aktier, obligationer), eller finansielle instrumenter, der er almindeligt tilgængelige på det finansielle marked (f.eks. forskellige typer investeringsfonde, aktier i børsnoterede selskaber, der investerer direkte i langsigtede projekter).

4.2.9 EØSU foreslår, at Kommissionen overvejer at ændre direktivforslagets artikel 20, stk. l, litra d), der fastlægger principperne for investering i afledte instrumenter. Udvalget mener, at de hidtidige erfaringer fra krisen berettiger behovet for markant at indskrænke den nuværende, meget omfattende regel, der gør det muligt for arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser at investere i afledte instrumenter, da de »fremmer en effektiv porteføljeforvaltning«.

4.2.10 Udvalget støtter fuldt ud indførelsen af en depositarfunktion i ordninger, hvor medlemmerne og pensionsmodtagerne bærer investeringsrisikoen, da den opfatter depositarvirksomhed som et grundlæggende værktøj til sikring af aktiver i pensionskasser med kollektiv investering i den moderne verden.

4.2.11 EØSU ser positivt på kravet om, at der skal findes en effektiv aktuarfunktion i ordninger, hvor medlemmerne og pensionsmodtagerne ikke bærer alle risici.

4.3 *Oplysninger til medlemmerne og pensionsmodtagerne*

4.3.1 EØSU ser positivt på det udvidede oplysningsomfang, som udvalget tidligere har foreslået, og som vil være tilgængelig for både medlemmerne og pensionsmodtagerne. Udvalget hilser det også velkomment, at arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser får indført en forpligtelse til mindst en gang hver tolvte måned at fremlægge de vigtigste oplysninger om bl.a. garantier i ordningen, de samlede indbetalte bidrag, udgifter til deltagelse i ordningen, investeringsprofil, de tidligere opnåede resultater, samt den forventede størrelse af pensionsydelsen.

4.3.2 Udvalget er alvorligt i tvivl om, hvorvidt det er muligt at gennemføre forslagets idé om en to siders standardiseret pensionsoversigt med et for modtageren klart grafisk design. Medlemmerne bærer forskellige risici i de forskellige arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, og de har ligeledes forskellige forventninger til de fremtidige ydelser. Reglerne for udbetaling af de midler, der er akkumuleret i de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger, er ofte fastsat af hver enkelt medlemsstat. Der skal tages hensyn til disse faktorer i de oplysninger, som medlemmerne af pensionsordningerne eller pensionsmodtagerne modtager. EØSU foreslår derfor, at de foreslåede bestemmelser ændres, så harmoniseringen af pensionsoversigten, som medlemmerne af pensionsordningerne skal modtage, spredes over flere etaper, hvilket sikrer, at den endelige udformning kan fastlægges på en fleksibel måde i løbet af processen. I den indledende fase bør der arbejdes på at udarbejde oversigter, der indeholder flere typer oplysninger (mindst to modeller med udgangspunkt i bidragsbaserede og ydelsesbaserede ordninger), derpå skal de gennemføres som pilotprojekt i udvalgte medlemsstater eller i udvalgte arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, og først på grundlag af de indhøstede erfaringer kan man påbegynde arbejdet med den delegerede retsakt nævnt i artikel 54.

4.3.3 Udvalget mener, at der i sidste ende mindst bør findes to oplysningsskabeloner — et for bidragsbaserede systemer og et for ydelsesbaserede systemer. Hver medlemsstat skal desuden have mulighed for at tilføje oplysninger til skabelonen, der er relevante for medlemmerne af pensionsordningerne og pensionsmodtagerne, og som skyldes de særlige nationale regler.

4.3.4 EØSU mener, at de foreslåede bestemmelser på mange steder ikke er tilstrækkeligt præcise, og at de kan vildlede medlemmerne og pensionsmodtagerne frem for at sikre dem pålidelige oplysninger.

4.3.4.1 Selve titlen på dokumentet (pensionsoversigt) er vildledende — da det i bedste fald vil indeholde en oversigt over de forventede pensionsydelser. Dokumentets titel bør derfor ændres til f.eks. »Den aktuelle størrelse af de forventede pensionsydelser«.

4.3.4.2 I artikel 48, stk. 1, litra a), gives der mulighed for at give medlemmerne oplysninger om »en fuld garanti«. Brugen af denne betegnelse er vildledende. Når der tales om »en fuld garanti« tager potentielle medlemmer nemlig ikke hensyn til det pessimistiske scenario, at arbejdsgiveren/sponsoren af en pensionskasse kan gå konkurs. Konsekvensen af en konkurs kan være, at pensionsordningen ikke er i stand til at betale sine pensionsmodtagere. På den anden side taler Kommissionen om »mekanismer til reduktion af ydelser« i artikel 48, stk. 2, litra d), hvilket underminerer eksistensen af en fuld garanti.

4.3.5 EØSU påpeger, at Kommissionen bør udvise særlig omhu ved udarbejdelsen af den delegerede retsakt nævnt i artikel 54, og at den ligeledes skal tage de potentielle omkostninger ved denne løsning i betragtning. Byrden med at indsamle oplysninger til medlemmerne af pensionsordningerne eller de ekstra driftsomkostninger, der skyldes behovet for at tilvejebringe yderligere forklaringer, hvis en fælles europæisk skabelon ikke passer til forholdene i en bestemt ordning, må ikke øge de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers udgifter i betydelig grad. EØSU opfordrer derfor EU til at tage hensyn til karakteren af disse ordninger, når den udarbejder listen over de oplysninger, som medlemmerne af pensionsordningerne skal modtage.

4.4 *Tilsyn med arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter*

4.4.1 I betragtning af de hidtidige fortolkningsvanskeligheder, der skyldes, at tilsynsmyndighederne i de enkelte medlemsstater anvender forskellige metoder, ser EØSU positivt på forsøget på at præcisere omfanget af finansielle aktiviteter, der er omfattet af tilsyn, og forsøget på at adskille dem fra spørgsmål, der reguleres i lovgivningen om social sikring og arbejdsret.

4.4.2 EØSU bifalder bebudelsen om at styrke bestemmelserne om interinstitutionel udveksling af oplysninger mellem de kompetente myndigheder, der har til opgave at føre tilsyn med de arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger.

4.4.3 EØSU mener, at forslaget om at øge tilsynsmyndighedernes beføjelser over for de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, er fornuftigt. Det kan være forbundet med visse øgede oplysningsforpligtelse. Bestemmelserne i direktivforslaget er i denne henseende tilstrækkeligt fleksible og gør det muligt at tilpasse specifikke tilsynsaktiviteter til den enkelte situation.

Bruxelles, den 10. juli 2014

Henri MALOSSE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg